

Uvodnik

U ovom broju uvodimo temu – kako znanost približiti javnosti. Komunikacija između znanosti i javnosti, posredstvom masovnih medija, važna je u vremenu velikih tehnoloških dostignuća u znanosti, jer može imati izravan utjecaj na ljudski život. Proučavanje načina komunikacije sa znanostima podjednako je važno za javnost, za znanstvenike i za novinare.

Zato ovaj broj *Medijskih istraživanja* počinje člankom “Jasnoća znanstvenog istraživanja – preduvjet za komunikaciju između znanosti i javnosti” autora Ane i Matka Marušića i Aleksandre Mišak. Urednici uglednoga hrvatskog općemedicinskog časopisa *Croatian Medical Journala*, mišljenja su da teškoće u komuniciranju znanstvenika i javnosti proistječu iz činjenice što ne postoji sustavna izobrazba znanstvenika u komunikacijskim vještinama. Premda se znanstvenike procjenjuje na osnovi broja i vrstnosti njihovih publikacija, ne postoji sustav izobrazbe u pisanju istraživačkih izvješća i znanstvenih članaka. Uzimajući to važnim polazištem uspješne komunikacije s javnošću, troje autora u članku opisuje svoja iskustva o uvođenju obvezatnog predmeta iz znanstvenog istraživanja i publiciranja za studente Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

Drugim člankom – “Kiplingov vodič za pisanje znanstvenog rada”, nastavljamo istu temu. Autor je bivši urednik poznatoga medicinskog časopisa *The Lancet*, David Sharp. On na zanimljiv način uspoređuje strukturu znanstvenog članka s novinarskim člankom, to jest viješću, te primjenjuje poznatih 5 “W: tko, gdje, što, kada i zašto – uz kako, na predstavljanje rezultata znanstvenog istraživanja. Članak smatramo korisnim pozivom medijskim profesionalcima te znanstvenicima za susrete i još učinkovitije rasprave o tome kako pridonijeti međusobnom razumijevanju.

Peter Dahlgren u članku “Traženje razgovorne javnosti: Mediji, prosuđujuća demokracija i građanska kultura” također raspravlja o važnosti komunikacijskih vještina, ali nešto šire, u kontekstu sposobnosti javnog komuniciranja građanskog društva. Smatra da se suvremena demokracija nalazi na važnoj prekretnici, a da su građansko znanje, građansko djelovanje i građanska rasprava od neprocjenjive vrijednosti za njezinu vitalnost. Smanjena participacija građana znak je bolesti građanskog društva. Kako bi trebala izgledati građanska kultura, kako ona danas izgleda, koji čimbenici na nju utječu, te možemo li i je i kako poboljšati na takav način da osnaži demokraciju, važna su pitanja koja Dahlgrena zanimaju ne samo u teorijskom nego i u empirijskom istraživačkom okviru.

Širenje sustava znanja i kvaliteta specijaliziranog znanja, kao preduvjet društvenog napretka i razvoja aktivnoga građanskog društva, šira su tema i članka "Projekt medijskog i informatičkog opismenjavanja u Europi: Primjer Slovenije". Karmen Erjavec upoznaje nas s načinom na koji se koncept medijskog opismenjavanja primjenjuje u nekim europskim zemeljama i u Sloveniji. Zastupa tezu da se medijsko opismenjavanje ne bi trebalo svesti samo na stjecanje tehničkih vještina. Medijska pismenost (*media literacy*) uključuje i kognitivnu, filozofsku, estetsku i etičku dimenziju. Pridonosi korištenju medija kao sredstva za razvijanje aktivne građanske prakse. Na žalost, jak pritisak tržišta i kapitala daje prednost tehnološkom osposobljavanju građana i radnika. Tema je vrlo aktualna za Hrvatsku u kojoj šire kompjutorsko opismenjavanje učenika tek slijedi, a projekt medijskog opismenjavanja za škole i nastavnike potaknut je i dan na razmatranje Vladi RH.

Članak "Internet i ovisnost o internetu u Sloveniji" autorice Helene Jeriček, s teorijskog i empirijskog stajališta istražuje ovisnost o internetu. Primjer je koji pokazuje kako mediji, uz sve vrijednosti i kvalitete koje pružaju korisnicima u njihovom svakodnevnom životu i znanju, bez odgovarajuće medijske pismenosti korisnika, mogu postati izvor osobnih i društvenih problema.

Zahvaljujemo svima koji su pridonijeli izlaženju ovoga broja. Pozivamo vas na daljnju suradnju i očekujemo vaše kritike i prijedloge.

Urednica